

Sortsvurdering af rabarber 1977-79

A. Thuesen

Til tidligste høst af rabarber på friland kan anbefales sorten 'Timperley Early'. 'Rosara', der også er ret tidlig, er noget stærkere rødfarvet end 'Timperley Early'. 'Linnaeus' er middeltidlig, giver stort udbytte af kraftige stilke, men er meget lys i farven.

Velegnet til frysning og til fremstilling af kompot er sorten 'Valentine'. Også god, men lidt lysere er sorten 'Canada Red'. Til formål, hvor man fordrer stærk rød farve, kan sorterne 'Vinrabarber', 'Elmsfeuer' og 'Marshalls Early Red' anvendes.

På grund af god rabarberduft og god smag synes 'Frigo' velegnet til frysetørring, omend tørstofprocenten kun er middel. 'Holsteiner Blut' har relativt højt tørstofindhold og middelgod smag.

Ved Institut for Grønsager i Årslev opretholdes et sortiment af rabarber. 81 sorter har været udplantet til iagttagelse og vurdering. Blandt disse blev der fra 1962-64 gennemført udbytteforsøg ved Spangsbjerg med 40 sorter. Med 20 af de mest værdifulde af disse samt en ny sort blev der derefter gennemført et forsøg ved Blangstedgård og Spangsbjerg i årene 1967-71.

Ud fra resultaterne af de to forsøgsserier samt fra kvalitetsundersøgelser foretaget i de seneste år er der udvalgt 10 sorter, der kan anbefales til frilandsdyrkning. Der er lagt vægt på god farve, tidlighed, på stilkenes glathed og på egnethed til brugsformål efter frysning. Derimod anses ikke udbyttets størrelse for at være så afgørende, idet

rabarber er en ret billig råvare. Meddelelsen omhandler kun frilandsproduktion.

Det første udbytteforsøg blev anlagt marts 1961 ved Spangsbjerg på lerblandet sandjord. Forsøget blev høstet i 1962, -63 og -64. Den anden forsøgsserie plantedes i marts 1966 ved Blangstedgård på sandblandet lerjord og ved Spangsbjerg på lerblandet sandjord. Forsøget blev høstet 4 år ved Blangstedgård og 3 år ved Spangsbjerg. I begge forsøg var rækkeafstanden 1,5 m og afstanden mellem planterne i rækken 1 m. Der var 3 fællesparceller à 5 planter.

I tabellerne 1 og 2 er anført udbyttotal for de af de udvalgte sorter, som har deltaget i de to forsøgsserier. Endvidere er i disse tabeller vist den

gennemsnitlige stilkvægt samt antallet af blomsterstængler pr. m². Sorterne 'Marshall's Early Red' og 'Elmsfeuer' er ikke medtaget i de her omhandlede forsøg. Om disse sorters ydeevne henvises til meddelelse nr. 365, 1944.

I tabel 3 er sorterne opstillet nogenlunde efter tidlighed, idet datoerne, der er gennemsnit for 1978 og -79, angiver høsttjenlighed for tidligste markedsleverance. I samme tabel er anført sorterens stilk-længde og -bredde, målt i sidste del af juni. I tabellen er også vist karakter for stilk- og saftfarve efter optøning af frosne stilke, titrerbar syre, tørstofprocent og oxalsyreindhold bestemt på frysetørrede stilke og endelig smags- og farvebedømmelse af kompot.

Tabel 1. Sortsforseg med rabarber 1962-64. Spangsbjerg.

	Årligt udbytte t/ha	1. dags høst t/ha	Antal stilke /m ²	Stilk- vægt g	Antal blomster- stængler/ m ²
'Timperley Early'	59,7	14,3	87	70	4,7
'Rosara'	53,5	8,9	88	63	3,4
'Linnaeus'	69,8	8,2	80	88	5,5
'Frigo'	64,6	4,3	113	59	1,3
'Valentine'	58,1	3,1	89	71	1,0
'Canada Red'	57,7	2,3	119	49	2,8
'Vinrabarber'	48,4	2,6	106	44	0,5
LSD ₉₅	11,2	3,8	19	12	3,7

Tabel 2. Sortsforseg med rabarber. Blangstedgård 1967-71 og Spangsbjerg 1967-70.

	Blangsted- gård 1967-71	Årligt udbytte, t/ha Spangsbjerg 1967-70	Gns. 1967-70	Antal stilke/ m ² gns. 1967-70	Stilk- vægt g gns. 1967-70	Antal blomster- stængler/m ² gns. 1967-70
'Timperley Early'	50,6	48,5	50,3	77	70	4,6
'Rosara'	48,5	47,5	50,0	87	61	2,8
'Linnaeus'	63,4	59,0	63,7	81	82	4,5
'Frigo'	62,6	61,3	64,3	123	56	1,9
'Holsteiner Blut'	53,8	57,3	57,1	82	73	2,8
LSD ₉₅	8,6	n.s.	3,8	9	4	1,2

Tabel 3. Kvalitetsbedømmelse i rabarber 1977-79.

	Dato for 25-30 cm stilk- længde 1978-79	Stilk- længde cm juni	Stilk- bredde mm	Dybfrosne stilke			Frysetørrede stilke		Kompot	
				stilk- farve	saft- farve	syre som citron- syre g/1000 ml saft	pct. tørstof	oxalsyre g/1000 g friskvægt	saft- farve 10 = mørkest	rabarber- smag 10 = bedst
'Timperley Early'	29/4	65	18	3,0	2,3	16,8	7,6	4,9	3,5	5,4
'Rosara'	6/5	50	21	4,5	4,7	16,9	7,5	5,1	4,0	5,9
'Linnaeus'	12/5	65	20	1,5	2,0	16,7	6,9	6,2	1,3	5,3
'Frigo'	13/5	65	18	3,0	3,3	16,8	7,2	6,0	3,8	7,2
'Valentine'	15/5	55	19	6,5	6,5	16,7	6,4	6,0	6,8	6,6
'Canada Red'	19/5	48	18	4,0	5,0	16,5	6,7	6,3	5,3	6,9
'Holsteiner Blut'	15/5	55	21	4,5	3,5	17,4	8,4	7,1	4,5	5,2
'Marshall's Early Red'	19/5	28	13	8,0	7,0	26,4	7,8		7,0	6,5
'Vinrabarber'	26/5	33	15	8,0	7,5	27,1	8,8		7,5	6,5
'Elmsfeuer'	19/5	43	18	8,3	8,0	17,3	8,3	6,2	8,5	6,9

Timperley Early – Rosara – Linnaeus

Valentine – Canada Red – Holsteiner Blut

Marshalls Early Red – Vinrabarber – Elmsfeuer

Kompot af sorterne

*Timperley Early – Rosara – Linnaeus – Frigo – Valentine
Canada Red – Holsteiner Blut – Marshalls E. R. – Vinrabarber – Elmsfeuer.*

Beskrivelse af sorterne

'Canada Red'. Egnet til frysning og kompot. Giver et stort antal glatte stilke af middelstørrelse. Stilkene er røde i hele længden. Indvendig stærkt røde i nedre halvdel, i den øvre del svagt røde. Stilkoversiden er i den nedre del plan, i den øvre med fremstående kant.

'Elmsfeuer'. Egnet til frysning og kompot. I øvrigt hvor der fordres dyb rød farve. Sorten er sildig. Giver temmelig få, middellange, ret tunge stilke. Er mørkerød næsten til bladpladen. Indvendig rød i hele længden. Stilkoversiden er opefter med dyb fure. Undersiden riflet. Stilkene kan have nogen tilbøjelighed til at knække ved trækningen.

'Frigo'. Velegnet til frysetørring. Har god rabarberduft og smag. Giver et stort antal stilke af middelstørrelse. Stilke røde til brunligrøde, mod bladpladen grønne. Indvendig svagt rødfarvet. Stilkoversiden er i den nedre del næsten plan, i den øvre med stærkt fremtrædende rande. Stilkens underside furet.

'Holsteiner Blut'. Udbytte og stilkantal middelstort. Stilkene middellange, noget krumme, mørkrøde, især mod grunden. Indvendig rød i nedre del. Stilkoversiden er plan, men mod bladpladen med stærkt fremstående rande. Grønlig mellem randene. Har relativt højt oxalsyreindhold.

'Linnaeus'. Middeltidlig sort. Giver et middelstort antal kraftige, ret lange stilke. Farven grønlig, kun i nedre del rødprikket. Indvendig grønlig. Stilkene glatte, oversiden plan, kun mod bladpladen noget konkav. Danner temmelig mange blomsterstængler.

'Marshalls Early Red'. Egnet til frysning, kompot og specielt, hvor der fordres stærk rød farve.

Giver et stort antal korte til middellange, ret tynde stilke, forneden mørkrøde, mod bladpladen rødpunkteret. Indvendig rød i nedre del, opefter næsten grøn. Stilke glatte og i næsten hele længden plane.

'Rosara'. Ret tidlig sort. Giver et middelstort antal stilke, der er glatte, middellange og middelkraftige. Farven klar rød, noget grønlig mod bladpladen. Indvendig grøn, mod basis svagt rød. Stilkoversiden plan, opefter svagt konkav. Har ret lavt oxalsyreindhold.

'Timperley Early'. Kan trækkes meget tidligt om foråret. Giver et middelstort antal af ret kraftige stilke, forneden rødlig, opefter rødpunkteret til rent grøn. Indvendig grøn, ved basis svagt rødlig. Stilkoversiden glat og plan, kun svagt konkav mod bladpladen. Danner ret mange blomsterstængler. Ret lavt oxalsyreindhold.

'Valentine'. Velegnet til frysning og til fremstilling af kompot. Udbytte og stilkantal middelstort. Stilke ret kraftige og røde i næsten hele længden. Indvendig røde i nedre halvdel, opefter svagt røde. Stilke middellange, oversiden plan, mod bladpladen med lidt fremstående rande. Nem at trække. Danner ret få blomsterstængler.

'Vinrabarber' (fra Svendborg). Egnet til frysning, kompot og hvor der specielt fordres stærk rød farve. Har et ret stort antal korte til middellange, stærkt rødfarvede stilke. Indvendig rød næsten til bladpladen. Stilke glatte, oversiden næsten plan, opefter konkav. Ret nem at trække. Danner kun få blomsterstængler.

Oplysninger om erhvervelse af sortsmateriale kan fås hos Gartnerierhvervets Planteopformeringsstation, Nagbøl Kirkevej 12, 6640 Lunderskov.

Eftertryk af tekstens fulde ordlyd tilladt med kildeangivelse. Ved uddrag skal skriftlig tilladelse indhentes.

Abonnement på meddelelser fra Statens Planteavlsvforsøg kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition, Statens Planteavlsvkontor, Kongevejen 83, 2800 Lyngby, postgiro 200 2299, tlf. (02) 85 50 57. Abonnementsprisen er for 1981 80,00 kr. årligt excl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition. ISSN 0105-6514

Trykt i 9.000 eksemplarer.